

Informatie aan de pers

Datum: 27 november 2007

Betreft: Onderzoek naar de kwaliteit van lichamelijke opvoeding in Vlaams secundair onderwijs

Onderzoek belicht de kwaliteit van lichamelijke opvoeding in Vlaams secundair onderwijs

De onderwijsoverheid formuleert vakspecifieke doelstellingen voor de lichamelijke opvoeding in Vlaamse secundaire scholen. Die doelstellingen komen grotendeels overeen met de verwachtingen die de maatschappij, de leerlingen en de leraren lichamelijke opvoeding hebben ten opzichte van het vak. Ook zij vinden de ontwikkeling van een fitte en gezonde levensstijl, van sociale vaardigheden en van motorische vaardigheden belangrijk. De maatschappelijke en gebruikerskwaliteit van het vak zijn slechts deels succesvol te noemen. De vertegenwoordigers uit het maatschappelijke middenveld en leerlingen zijn namelijk niet altijd overtuigd van de werkelijke realisatie van de vooropgestelde doelstellingen. Dit zijn de voornaamste bevindingen uit het onderzoek van Kristof Huts, die op 9 oktober 2007 aan de Vrije Universiteit Brussel promoveerde tot doctor in de Lichamelijke Opvoeding. Op basis van dit inzicht in de “totale kwaliteit” van het vak lichamelijke opvoeding, ontwikkelde hij een vakspecifiek zelfevaluatie-instrument om scholen, vakgroepen en leraren lichamelijke opvoeding te helpen met hun taak van interne kwaliteitszorg. Men spreekt van kwaliteitsvolle lichamelijke opvoeding indien het vak op een efficiënte manier effectief de verwachtingen en wensen van de maatschappij en van de gebruikers verwezenlijkt en tevens voldoet aan de door experts vastgelegde kwaliteitscriteria.

Maatschappelijke instellingen en structuren uit zowel de profit als de non-profit sector zijn tegenwoordig meer en meer onderhevig aan een vorm van “kwaliteitsdenken”, waarbij vooral de principes van “totale kwaliteitszorg” worden gehanteerd. Dit geldt ook voor de onderwijssector waar verschillende evoluties het belang van kwaliteitszorg en de verantwoordelijkheid van scholen en vakgroepen m.b.t. het aanbieden van kwaliteitsvol onderwijs op de voorgrond hebben geplaatst. Vanuit deze context werd aan de vakgroep Sportbeleid en –Management van de Vrije Universiteit Brussel gestart met een onderzoeksproject naar de “totale kwaliteit” van het vak lichamelijke opvoeding in Vlaamse secundaire scholen. Het onderzoeksproject had als hoofddoel een eerste inzicht te verkrijgen in de “totale kwaliteit” van het vak lichamelijke opvoeding en een vakspecifiek zelfevaluatie-instrument te ontwikkelen om scholen, vakgroepen en leraren lichamelijke opvoeding te helpen met hun taak van interne kwaliteitszorg.

Het zelfevaluatie-instrument is afgeleid van een conceptueel model voor de implementatie van professioneel kwaliteitsmanagement binnen de jeugdopleiding van traditionele unisportclubs en werd aangepast aan de specifieke situatie van het vak lichamelijke opvoeding aan de hand van een uitgebreide literatuurstudie, documentanalyse, diepte-

Pleinlaan 2 – 1050 Brussel

Tel. +32 (0)2 629 21 37 – Fax. +32 (0)2 629 12 10

wenche.janssens@vub.ac.be – www.vub.ac.be

interviews en een afsluitende werkvergadering met leraren lichamelijke opvoeding, vakexperts, pedagogische adviseurs, onderwijsinspecteurs en directeurs. Het resultaat is het IKLO-instrument (Integrale Kwaliteitszorg in de Lichamelijke Opvoeding) dat de professionele kenmerken en specifieke kwaliteitsvoorwaarden van het vak lichamelijke opvoeding op een objectieve en gestructureerde manier in kaart probeert te brengen. Het IKLO-instrument werd vervolgens getest in een steekproef van 100 Vlaamse secundaire scholen. Met gemiddelde scores boven 50% voor alle gescreende kwaliteitsdimensies kon worden afgeleid dat de proces- en productkwaliteit van het vak lichamelijke opvoeding in de bezochte scholen als adequaat kan worden beschouwd. Voorzichtigheid is echter geboden bij het maken van generalisaties naar de totale populatie van Vlaamse secundaire scholen, daar alle bezochte scholen uit vrije wil deelnamen en scores binnen de steekproef sterk varieerden van school tot school. Zo behaalde 66% van de bezochte scholen een onvoldoende op een (27%), twee (18%) of zelfs meerdere (21%) van de onderzochte kwaliteitsdimensies. Niettegenstaande deze beperkingen, voorziet de studie ons van een aantal inzichten m.b.t. mogelijke kwaliteitstendensen binnen de lichamelijke opvoeding en dit zowel op individueel (leraar) (bijvoorbeeld leraren die vaak externe nascholingen volgen), vakgroep- (bijvoorbeeld formele afspraken m.b.t. lesinhoud, methodiek en/of evaluatie) als schoolniveau (bijvoorbeeld een functie/taakomschrijving van de leraar lichamelijke opvoeding).

Voor meer informatie:

Contacteer Kristof Huts

02/ 629 38 20

0479/59.37.41

kristof.huts@vub.ac.be